

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 30 november 2023
(OR. en)

15989/23

AGRI 744
AGRILEG 310
AGRIFIN 145
AGRISTR 66
AGRIORG 138

NOT

från:	Ordförandeskapet
till:	Särskilda jordbrukskommittén/rådet
Ärende:	Genomgång av det första året med genomförande av de strategiska GJP-planerna – <i>Information från ordförandeskapet</i>

Inför mötet i rådet (jordbruk och fiske) den 10 och 11 december 2023 bifogas för delegationerna en not från ordförandeskapet om det första året med genomförande av den nya gemensamma jordbrukspolitiken (GJP).

Genomgång av det första året med genomförande av de strategiska GJP-planerna

Efter mer än tre års förhandlingar nådde Europaparlamentet och rådet 2021 en överenskommelse på grundval av kommissionens förslag om att reformera den gemensamma jordbrukspolitiken, främst genom förordning (EU) 2021/2115.

Under 2022 granskade kommissionen medlemsstaternas förslag till strategiska planer, och planerna modifierades och godkändes sedan slutligen för tillämpning från och med den 1 januari 23.

År 2023 är snart slut och det är lämpligt att reflektera över den reform som vi har genomfört, erfarenheterna från detta första genomförandeår, och det kommande året och tiden därefter.

Genomförandet har inte skett utan svårigheter. För det första handlar det om problem i samband med en reform som innebär stora innovationer. Det har inte funnits särskilt mycket tid att införliva dem i den nationella lagstiftningen och sprida dem till potentiella stödmottagare. Utöver dessa omständigheter, som redan hade beaktats, förelåg en komplicerad marknadssituation med höga insatspriser, hög volatilitet och osäkerhet i fråga om försäljningspriser samt svåra meteorologiska förhållanden, särskilt den torka som drabbat en stor del av EU, tillsammans med andra motgångar. Slutligen innebär inflationsscenarioet i EU i praktiken en urholkning av inkomststödet från den gemensamma jordbrukspolitiken direktstöd.

Vi har nyligen fått kommissionens rapport (som offentliggjordes den 24 november 23) som visar hur de godkända planerna bidrar till de särskilda målen för den gemensamma jordbrukspolitiken och generellt sett utgör ett språng utan motstycke för denna politiks miljöambitioner. I rapporten framhålls också vissa aspekter som bör övervakas noga för att kunna åstadkomma en förbättring under genomförandet. Rapporten tar också upp att den gemensamma jordbrukspolitiken inte kan vara det enda instrumentet för att tillgodose olika behov och att andra finansieringskällor måste mobiliseras.

I slutet av det svenska ordförandeskapet och under detta halvår med spanskt ordförandeskap har vi dessutom kunnat diskutera genomförandet under detta första år. I september, vid det möte som sammankallats av kommissionen, och därefter vid mötet i särskilda jordbrukskommittén (SJK) den 14 november, kunde vi se hur planerna genomfördes, om än inte utan svårigheter. Vi kan därför nu tydligare se hur de behov som planerna skulle möta tillgodoses med hjälp av GJP-medel.

Vid SJK:s möte den 9 oktober kunde vi också visa att genomförandet av en reform av denna omfattning med hjälp av så pass omfattande planer kräver successiva justeringar för att garantera att målen uppnås och för att säkerställa att slutmottagarna av åtgärderna kan dra nytta av de planerade insatserna. Medlemsstaterna framförde sina betänkligheter till kommissionen när det gäller hur komplicerat det varit att ändra planerna i den första omgången. Kommissionen har noterat detta och arbetat med denna fråga under de senaste månaderna, och har nyligen erbjudit olika sätt att förenkla processen.

Den 29 och 30 november träffades direktörerna för de strategiska GJP-planerna i Madrid och diskuterade dessa aspekter, och också vikten av att utvärdera planerna och därmed vår politik. Utvärdering är ett nödvändigt arbete för att förse beslutsfattare med information, men också för att visa stödmottagarna vad som uppnås med de insatser som vi har begärt vid utformningen av kraven för de olika interventionerna, och ger följaktligen samhället ett underlag avseende vad GJP ger tillbaka till de skatter som finansierar den.

Det har därmed varit ett intensivt halvår av reflektioner och diskussioner för att utvärdera reformen: Reformen motsvarar de mål och behov som identifierats. Planerna har tagits i bruk, inte utan ansträngning, och de kommer att tillgodose varje medlemsstats särskilda behov. Reformen har varit långtgående och inneburit en omfattande förändring för våra jordbrukare, och ofta skapat förvirring på grund av mycket komplicerade sammanhang. Det är nödvändigt att förankra denna reform och inrikta alla våra ansträngningar på ett korrekt genomförande och på att mäta och utvärdera dess resultat.

Våra jordbruk förtjänar också ett budskap om stabila stöd – de har tvingats anpassa sig till en stor förändring. När den väl har skett behöver vi år med en stabil politik för att konsolidera den, så att jordbruken kan fördjupa alla möjligheter som planerna ger dem. Sektorn behöver ett budskap om stabilitet och fasthet när det gäller något som rådet redan har diskuterat vid tidigare tillfällen: Vi kan inte fortsätta att kräva ännu fler ansträngningar från våra jordbrukare som inte åtföljs av ytterligare stöd.

Mot bakgrund av den ovanstående analysen önskar ordförandeskapet ställa följande frågor:

1. Instämmer ni i denna bedömning, och finns det några aspekter som ni, med tanke på ert lands erfarenheter, skulle vilja betona, precisera eller korrigera?
2. Anser ni att det finns andra faktorer som vi också bör ta hänsyn till i denna bedömning?
